

Motion till riksdagen 2021/22:236

av **Markus Wiechel och Ludvig Aspling (båda SD)**

Medvetenhet kring skador av plast i livsmedel

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka medvetenheten kring riskerna med plast relaterat till förvaring och upphettning av mat och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en tydligare märkning av plastprodukter som inte bör användas i mikrovågsugn och tillkännager detta för regeringen.

Ökad medvetenhet

Trots att plasttillverkningen har förbättrats innehåller fortfarande många plaster i våra hem tveksamma eller rent av giftiga ämnen och vi omges idag mer än någonsin tidigare av föremål i plast. Vi köper vår mat och dryck i olika behållare och vi använder plastförpackningar eller plastfolie när vi ska spara överbliven mat. Inte helt sällan återanvänds också plastförpackningar som använts när vi köpt en produkt och behållaren dyker istället upp som matlåda vid lunchpausen på jobbet. Alltför ofta åker dessa plastförpackningar raka vägen in i mikrovågsugnen, trots att vetenskapen kring farorna med upphettning (inte minst i kombination med mat) av vissa typer av plast är välkänd.

Att värma lunchen i vilken plastlåda som helst eller på en tallrik med plastfolie innebär stora hälsorisker då hettan gör att plasten avger giftiga ämnen (bland annat bisfenol A som är hormonstörande). Detta gäller oavsett om det är en medhavd plastlåda eller färdigmat i en färdig plastförpackning. Risken att blanda plast med mat slutar inte med upphettning, utan det kan även innebära hälsorisker när mat förvaras med fel typer av plast. Detta gäller inte minst fet mat då fett tenderar att lösa upp kemiska ämnen som sedan hamnar i maten.

För att underlätta för konsumenter att använda rätt sorts plast i samband med exempelvis tillagning eller förvaring av mat finns det idag märkning av plast. I en triangel finns siffror från typ ett till sju:

- Typ 1: låg risk
- Typ 2: ska inte upphettas
- Typ 3: innehåller ofta farliga ftalater
- Typ 4: ska inte upphettas
- Typ 5: låg risk
- Typ 6: kan innehålla polystyren som kan läcka till livsmedel
- Typ 7: kan innehålla bisfenol

Det är som tidigare nämnt känt att olika former av plaster och vissa tillsatser i plast kan medföra hälsorisker, men trots det används exempelvis gamla glassbyttor ofta vid uppvärmning av lunchlådor. Medvetenheten kring de faror vi idag ser, som mycket väl kan vara kopplade till den höga cancerfrekvensen bland befolkningen, är därmed mycket låg. Genom att lära sig vad de olika plastmärkningarna betyder kan fler undvika den farligaste plasten, även om det bästa är att helt och hållet undvika plast. Regeringen bör verka för att öka medvetenheten kring faran med plast relaterat till förvaring och upphettning av mat.

Märkning av plast

Plast är inte ett material utan som bekant många. Gemensamt är att plast är det material som oftast har direkt kontakt med maten i olika förpackningar. För att vara på den säkra sidan bör all plast hållas borta från mikrovågsugnen, så även så kallad ”mikrosäkra” produkter (vilket bland annat har bekräftats i en rapport från 2019 som publicerades i Harvard Health Publications). Det finns dock goda skäl till att konsumenter klart och tydligt varnas för vilka plastprodukter som inte under några omständigheter bör användas i en mikrovågsugn, tillsammans med en sous vide eller på annat sätt värmas tillsammans med mat. Märkningen av plastprodukter som inte får användas i exempelvis mikrovågsugn måste bli tydligare.

Markus Wiechel (SD)

Ludvig Aspling (SD)